

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ім. Б.Д. ГАВРИЛИШИНА

Затверджую

Директор ННІМВ
ім. Б.Д. Гаврилишина

Ірина ІВАЦУК

2023 р.

Затверджую

В.о. проректора з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

ПРОГРАМА

АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

для випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань 29 Міжнародні відносини

спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Розглянуто та схвалено на засіданні групи
забезпечення спеціальності 291 Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності

Ігор ДАЦКІВ

Програма для атестаційного екзамену для випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 291 Міжнародні відносини суспільні комунікації та регіональні студії, освітньо-професійної програми – «Міжнародні відносини суспільні комунікації та регіональні студії».

Програму підготували:

д-р. екон. наук, професор кафедри міжнародних відносин та дипломатії
Оксана ТУЛАЙ

д-р. іст. наук, професор кафедри міжнародних відносин та дипломатії
Ігор ДАЦКІВ

канд. політ. наук, старший викладач кафедри міжнародних відносин та дипломатії Оксана СТЕМКОВСЬКА

Обговорено і рекомендовано на засіданні кафедри міжнародних відносин та дипломатії, протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри міжнародних
відносин та дипломатії

Оксана ТУЛАЙ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму атестаційного екзамену складено відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти в Західноукраїнському національному університеті» з урахуванням Стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти України зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, галузі знань 29 Міжнародні відносини, освітньо-професійної програми – Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Атестаційний екзамен є засобом об'єктивного контролю якості вищої освіти, ґрунтовної підготовки здобувачів, рівень якої встановлюється опосередковано за допомогою різних за складністю завдань. Він проводиться на завершальному етапі навчання бакалавра, містить комплекс завдань теоретичного та практичного характеру. Атестаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку здобувачів, приймає рішення щодо присудження випускникам відповідного ступеня вищої освіти, видачу державного документа про освіту (звичайного зразка чи з відзнакою). Контроль за формуванням та організацією роботи атестаційної комісії здійснює ректор, а форми та терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти визначаються робочим навчальним планом і графіком навчального процесу.

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Мета атестаційного екзамену полягає в оцінюванні рівня фахової підготовки випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Головним завданням атестаційного екзамену є перевірка сформованості загальних і спеціальних компетентностей, а також результатів навчання здобувачів відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) і навчального плану за визначеними критеріями. Завдання атестаційного екзамену полягають у перевірці й оцінці сформованих у здобувачів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми, зокрема:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.
- СК1. Здатність виокремлювати ознаки та історичні тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.
- СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.
- СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.
- СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
- СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).
- СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.
- СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.
- СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.
- СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.
- СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місце у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.
- СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).
- СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.
- СК 14. Здатність здійснювати компаративний аналіз міжнародних інтеграційних процесів з метою розуміння їхніх наслідків для ЄС та України.
- СК. 15. Здатність аналізувати європейську регіональну політику, процеси реформування соціальної, економічної та екологічної сфери у країнах ЄС та Україні.
- СК. 16. Здатність аналізувати процеси трансформації регіональної політики та євроінтеграційний досвід країн Вишеградської групи.
- РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики,

а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

PH02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

PH03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

PH04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

PH05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

PH06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

PH07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

PH08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

PH09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

PH10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

PH11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні матеріали.

PH12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

PH13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

PH14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

PH15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне

законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

PH16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

PH17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

PH18. Здійснювати компаративний аналіз міжнародних інтеграційних процесів із метою розуміння їхніх наслідків для ЄС та України.

PH19. Вміти досліджувати проблеми міжнародних відносин, аналізувати європейську регіональну політику, процеси реформування та їх соціальної, економічної та екологічної сфери у країнах ЄС та Україні.

PH20. Уміти обґрунтовано аналізувати процеси трансформації регіональної політики та євроінтеграційний досвід країн Вишеградської групи.

СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Структура білета відображає комплексний характер іспиту і складається з 2 завдань:

- 1) завдання теоретичного характеру
- 2) тестові завдання.

Критерії оцінювання знань здобувачів на атестаційному екзамені та їх відповідність шкалі оцінювання

Підсумкові оцінки			Критерії оцінювання знань
За шкалою ECTS	За національною шкалою	Бали	
A «відмінно»	Відмінно	90-100	Випускник показав всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисциплін, їх значення для професійної діяльності.
B «дуже добре»		82-89	Випускник продемонстрував систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисциплін вище середнього рівня; показав уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану

	Добре		програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисциплін, їх значення для професійної діяльності.
С «добре»		75-81	Випускник виявив загалом добрі знання навчального матеріалу Дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але зробив низку помітних помилок; Засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисциплін; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі навчальної роботи та професійної діяльності.
D «задовільно»	Задовільно	66-74	Випускник показав знання навчального матеріалу дисциплін в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; зробив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
E «достатньо»		60-65	Випускник продемонстрував знання основного навчального матеріалу дисциплін в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; зробив помилки у відповідях на запитання при

			співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX «Незадовільно»	Незадовільно	35-59	Випускник має значні прогалини у знаннях основного навчального матеріалу дисциплін; робив принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F «Незадовільно»		1-34	Випускник не мав знань зі значної частини навчального матеріалу; робив принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

Якщо відповідь здобувача на атестаційному екзамені не відповідає вимогам рівня атестації, комісія ухвалює рішення про те, що здобувач не пройшов атестацію, що відображається в протоколі засідання. У випадку незгоди з оцінкою з атестаційного екзамену здобувач вищої освіти має право не пізніше 12 години наступного робочого дня за днем оголошення результату екзамену подати апеляцію на ім'я ректора. У випадку надходження апеляції розпорядженням ректора створюється комісія для розгляду апеляції. Апеляція розглядається впродовж трьох робочих днів після її подачі.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Атестація здійснюється з метою оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, галузі знань 29 Міжнародні відносини.

2. Атестаційний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань і умінь випускників у межах програми підготовки, що формують уміння, зазначені в Освітньо-професійній програмі – Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, галузі знань 29 Міжнародні відносини.

Атестаційний екзамен проходить у вигляді виконання тестових завдань, відповіді на теоретичні питання, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок з двох із нормативних дисциплін ОПП.

3. Атестаційний екзамен повинен визначати рівень засвоєння здобувачами матеріалів наведених вище дисциплін, вміння самостійно аналізувати складні явища та процеси суспільно-політичного розвитку, активно використовувати набуті знання у своїй професійній та суспільній діяльності.

4. Атестаційний екзамен є продовженням навчально-виховного процесу, складовою частиною завершального етапу підготовки бакалаврів за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Головним завданням екзамену є контроль та оцінка рівня знань, отриманих здобувачем протягом чотирьох років навчання.

Реалізація цього завдання припускає перевірку методологічних та теоретичних принципів, проблем і положень наведених вище дисциплін, а також вміння їх використовувати в аналізі політико-правового, економічного і соціально-культурного середовища міжнародних відносин і практичній діяльності. Особливу увагу необхідно приділяти виявленню знань та вмінь здобувача аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах діяльності.

Атестаційний екзамен виконує ще й важливе виховне завдання.

У конкретному вираженні воно виявляється у вмінні здобувача самостійно, логічно й послідовно висловлювати свої переконання, здійснювати самоконтроль та критично оцінювати власні знання і навички.

Атестаційний екзамен за умов всебічного аналізу його результатів, дозволяє найбільш вичерпно з'ясувати позитивний досвід та недоліки в організації, змісті й методиці викладання фахових дисциплін, а також самостійної роботи здобувачів.

Все це дає можливість визначити конкретні заходи щодо удосконалення викладання фахових дисциплін, накреслити шляхи поліпшення взаємозв'язку та послідовності у їх викладанні.